

Stekkenraper, die ook gebruikt wordt achter een schudlichter voor het rooien van lelietjes-van-dalen

Basrijs: onderscheidend met vernuftige rooiers die het werk verlichten

Machines uit aardbeien- en groenteteelt doorontwikkeld voor boomkwekerij

Basrijs richt de focus op machinebouw met een keur aan mechanische oplossingen voor de boomkwekerij. Naast plantmachines en teelt-specifieke machines heeft de machinebouwer uit Rijsbergen verschillende modellen rooimachines ontwikkeld en op de markt gebracht. Het betreft plantenrooiers en -lichters, beddenrooiers en stekkenrapers, die veelal als toepassing voor de tuinbouwsector zijn doorontwikkeld. Basrijs is constant bezig met finetunen om aan de wensen van de boomkweker te voldoen. Eigenaar Corné Bastiaansen belicht een aantal technische hoogstandjes.

Auteur: Emiel te Walvaart

Basrijs wil zich met zijn machines meer op de boomkwekerij richten. In het verleden, toen Basrijs vooral in de aardbeien- en groenteteelt actief was, ontwikkelde het mechanisatiebedrijf al een plantenlichter, vooral om prei en aardbeiplanten te rooien. Bastiaansen: 'Het collega-bedrijf SMZ in Zundert maakte destijds een schudlichter, specifiek voor de boomkwekerij, die nu is uitontwikkeld. Op dat moment besloten we dat marktsegment links te laten liggen, omdat die machine het gat had gedicht. We pakten echter wel door met de ontwikkeling van rooimachines voor aardbeiplanten en aspergeplanten. We maken dus schudlichters, maar die zijn minder geschikt voor de grotere, zwaardere boomteeltgewassen. Ze zijn wat lichter en eenvoudiger en de prijs ligt wat lager. Je kunt dus niet verwachten dat ze hetzelfde presteren als de hoger geprijsde, zware schudlichters.'

Roowers voor kleinere boomkwekerijgewassen

Basrijs maakte een snelle start met zijn rooiers, allereerst de beddenrooier voor prei en vervolgens de rooier voor aardbeiplanten. Bastiaansen: 'De ontwikkelingen in de tuinbouwmechanisatie lopen traditiegetrouw voor op de boomkwekerij. We gingen toen modernere rooiers bouwen, zoals kleine, middelgrote en grote modellen plantenrooiers. Deze plantenrooiers zijn uitgevoerd met een rooimes, een rooirol, een pennenband en een zijafvoerband die de planten lost op een ernaast rijdende wagen. Dan zijn de mensen van het veld af en kunnen de planten in de schuur worden uitgesorteerd. Deze machine is onder meer toepasbaar voor kleinere boomkwekerijgewassen als coniferen en vaste planten. De machine die eigenlijk ontwikkeld is voor het rooien van aardbeiplanten en aspergeplanten, kun je dus ook toepassen in de boomteelt.'

Op deze plantenrooiers kan als optie een rotorkopverdeler worden aangebracht, speciaal voor vaste planten. 'Deze rotorkop haalt de planten verder uit elkaar, zodat ze losser van elkaar komen en beter uitgeschud worden. Deze oplossing is voor bepaalde planten geschikter dan voor andere. We hebben de rotorkopverdeler aanvankelijk gebouwd voor het rooien van vaste planten, maar die kan nu ook voor aardbeien worden toegepast. Bij aspergeplanten moet je dit systeem echter niet gebruiken, omdat de wortels te kwetsbaar zijn en anders zouden worden beschadigd.'

Voor een Duitse kweker heeft het bedrijf in Rijsbergen een speciale spitter op maat ontwikkeld voor een bestaande rooier voor lelietjes-van-dalen. 'Deze krukafspitter verdeelt de plant vooraan als het ware in mootjes. Als de wortels in elkaar groeien, ontstaat er namelijk een grote mat die naar boven komt. Dit kun je voorkomen met de spitter; anders heb je in de schuur nog veel handwerk. Doordat er geen matten zijn, is het gewas ook beter uitgeschud. Het is heel specifieke materie.'

Rooier met rooirol

Bastiaansen memoreert nog even hoe de rooier ooit is ontstaan. 'Op een gegeven moment besloten we om achter een plantenlichter een zeefband te monteren. Zodoende ontwikkelden we een rooier, zonder wipper, maar met rooirol. Onze middelgrote rooier kan goed worden ingezet voor de boomkwekerij. Een enkeling gebruikt het grote model.'

De breedte van de middelgrote plantenrooier is 135 cm, maar ook 150 cm is verkrijgbaar.

Basrijs heeft in het recente verleden eveneens zo'n machine met een breedte van 180 cm gefabriceerd. 'De courante schudlichter kunnen we bijna in elke maat maken. Bij de rooier zijn we afhankelijk van de rooibanden. Die proberen we toch zo veel mogelijk op een standaardbreedte te maken. In theorie kan er veel gemaakt worden, maar we houden het standaard vanwege de beschikbaarheid van onderdelen.'

De middelgrote plantenrooier BRP/ML rolt al zo'n tien jaar van de productieband bij Basrijs. 'Ondertussen is de machine op bepaalde details verder ontwikkeld. Zo is hij uitgebreid met een rotorkop, een spitter en een extra klopper. De basis is hetzelfde gebleven, maar er zijn in de loop der tijd verbeteringen aangebracht. Verder zijn er de laatste jaren nog andere aanpassingen gedaan vanwege de verplichte RDW-keuring in Nederland en TÜV in Duitsland in verband met de kentekenplicht.'

Speciale beddenrooier voor klein plantgoed en zaaibedden

De Brabantse machinebouwer heeft nog wat moois in petto voor de boomkweker: de beddenrooier BRB/E. 'Deze is speciaal gebouwd voor het rooien van klein plantgoed en zaaibedden. Het zaaibed wordt op een zeefband omhooggebracht. Normaal wil je veel schudden, maar nu juist minimaal, want anders vallen de plantjes ertussendoor. Achter op de machine staan personen die de plantjes oprapen en in kistjes doen. De plantjes gaan vervolgens door naar de plantmachine, die ze in rijtjes uitplant. Momenteel hebben we verschillende beddenrooiers in bedrijf in Duitsland voor de naaldboomkwekerij. Ook bij een Belgische boomkweker is een dergelijke machine operationeel. Tot nu toe hebben we deze beddenrooier nog niet in ons land afgezet. Misschien komen dergelijke teeltsoorten hier niet veel voor.'

Basrijs heeft een nieuwe uitvoering gemaakt van de beddenrooier (BRB/B118), met een langer plateau waarop aan weerszijden vier personen kunnen staan

Middelgroot model plantenrooier-rotorkopverdeler (BRP/ML), die ook vaak gebruikt wordt voor het rooien van vaste planten.

Beddenrooier voor klein plantgoed en zaaibedden

De Brabantse machinebouwer heeft nog wat moois in petto voor de boomkweker: de beddenrooier BRB/E

Het nieuwe model beddenrooier BRB/B118 met een langer plateau

Vorig jaar maakte Basrijs een nieuwe uitvoering van de beddenrooier (BRB/B118), met een langer plateau waarop meer arbeidskrachten kunnen staan: aan weerszijden vier personen. Dan is wel de as naar achteren gezet, zodat de machine in balans blijft. Hierop zit een systeem waarbij de band de rijsnelheid volgt. Als je harder rijdt, wil je voorkomen dat de planten uit elkaar worden getrokken en door elkaar vallen. Ook moeten de planten niet opgedrukt worden bij een lagere snelheid, want dan worden ze in elkaar gedrukt. 'Bij deze rooier leggen de medewerkers de plantjes op een transportbandje en staat er iemand achter die ze in kisten legt. Deze kisten worden via een glijbaan gewoon terug op het land gezet en achteraf verzameld.'

Stekkenraper

Afkomstig uit de aardbeienwereld heeft Basrijs ook nog een stekkenraper (BRP/OR) ontwikkeld, die wellicht ook toegepast kan worden bij sommige boomkwekerijproducten. 'Bij de aardbeienteelt wordt gebruikgemaakt van strostek. Normaal gesproken staan de aardbeimoederplanten op anderhalve meter. De ranken groeien in de grond, waarna ze met de beddenrooier worden opgerooid. Maar er is ook een systeem waarbij de moederplanten op een folie worden gezet en ertussenin stro wordt gelegd. De ranken groeien dan op het stro. Zou je in dit geval een rooier inzetten, dan levert het een massa met stro op. Dat moet je niet hebben. Er was behoefte aan een goede oplossing, waarna de speciale stekkenraper werd ontworpen.' Bastiaansen legt de werking in vogelvlucht uit. 'Met twee schijven snij je de rij los, je raapt de stekken omhoog en via de zijafvoer gaan ze de wagen op. We hebben bovendien een variant gemaakt in samenwerking met SMZ, die onder meer wordt ingezet voor lelietjes-van-dalen. SMZ heeft namelijk ook oprapers voor grote gewassen. Heb je een kleiner gewas, dan is het mogelijk om in combinatie met een schudlichter uit de boomkwekerij met zo'n opraper de stek in de wagen te gooien. Deze machine loopt alleen nog in Frankrijk, maar is wellicht samen met de schudlichter voor meerdere doeleinden toepasbaar in de boomkwekerij, in ieder geval in het lagere bos- en haagplantsoen.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!